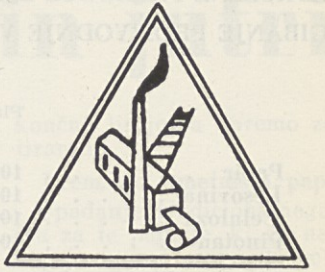

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA IN PAPIRNIC KOLIČEVO

Čim večje so zahteve kupcev po kvaliteti, tem večja mora biti strokovnost proizvajalcev

VEVČE, OKTOBRA — Gre za pošolsko izobraževanje tehnikov oziroma njihovo uvajanje v proizvodnjo s prakso, ki je potrebna za pravilno in uspešno delo na vodstvenih delovnih mestih.

Potrebe po usposobljenem kadru so vedno narekovale proizvodne, organizacijske in druge zahteve. Te zahteve pa naraščajo z razvojem tehnologije in organizacije dela in postajajo vedno bolj očitne. Nobena šola, četudi daje še tako široko strokovno podlago, ne more usposobljati kadrov za specifične naloge posameznih delovnih mest, kar je primer v papirni industriji, zlasti pa pri nas. Zato morajo taki kadri ob zaposlitvi prilagoditi osnovna znanja zahtevam delovnih mest in si pridobiti nova, ki jih lahko da samo delovna organizacija oz. tovarna. Laboratoriji v šolah in obvezna počitniška praksa dijakov med počitnicami ne morejo nuditi dijaku vsega, kar bo rabil ob nastopu delovnega razmerja. Včasih so tudi programi v šolah pomankljivi, učni kader prešibak, neustrezen je način študija, kar narekuje potrebo po dodatnem strokovnem, pa tudi splošnem in družbenoekonomskem izobraževanju. Spremljanje novih odkritij in dosežkov v tehnologiji papirja je nujno potrebno. Spoznavanje novincev z delovno organizacijo in delom zahteva organizirano uvajanje in stažiranje (prakso) na novo zaposlenih. Tu je posebno važen značaj dela organizatorskih in vodilnih delovnih mest.

Predvidevamo, da je tehnik praktikant eden izmed bodočih vodstvenih delavcev strojevodja, vodja priprave snovi, mojster oddelka, delovodja... Seveda pa je to odvisno od sposobnosti in resnosti vsakega posameznika. Zahtev, ki jih imajo ta delovna mesta, gotovo ne izpolni šola, ampak se pojavijo kasneje, če pa se ne pojavijo, jih je treba pridobiti. Sama strokovna usposobljenost, ki je prvenstvena, še ne izpolnjuje lastnosti, ki jih mora imeti človek na vodstvenem položaju. Ta mora biti še dober organizator dela. Od njega se zahteva tudi instruktazja mlajših. Biti mora nosilec discipline v oddelku, ob posebnih pogojih pa tudi nosilec discipline v tovarni. Njegove sposobnosti so še v nosilcu ekonomičnosti dela, v produktivnosti, v nosilcu kvalitete in dobrih odnosih, da ne govorimo o organizaciji lastnega dela in vodenja ljudi v proizvodnji.

Na nedavnem sestanku zastopnikov tehničnega sektorja, izobraževalnega centra podjetja in praktikantov v proizvodnji se je o tem razpravljalo. Za začetek je bil poudarek na intenzivnejšem izpolnjevanju v sami stroki. S tem, da je bil pred leti sprejet sklep samoupravnih organov o obveznem praktičnem uvajalnem delu za vsakega, ki pride v tovarno, zlasti pa za tehnični kader, je bilo za tehnično sklenjeno, da traja ta čas uvajanja vsaj eno leto. Kasneje se je izkazalo, da je to premalo, zato so se in se bodo tehniki vračali po končani praksi še nazaj na delovno mesto strojevodje papir-

nega stroja, kjer dobivajo lahko največ strokovnih osnov za svoje bodoče delo. Da pa bi se kvaliteta uvajanja posameznega kandidata lahko ugotavljala in ne samo ocenjevala, bodo praktiki po končanju prakse na zaključnem delovnem mestu ali po pozaključni fazi dela testirani in na podlagi uspešnega testa prepuščeni na naslednje delovno mesto in le tako opravili celotno prakso na vseh delovnih mestih v proizvodnji lesovine in papirja. Seveda pa se doba prakse ne more vleči v nedogled, če praktikant ne uspeva, ker se v takem primeru podjetju ne izplača več investirati v vzgojo posameznika. Zato bo takrat treba ali poiskati bolj ustrezno zaposlitev zunaj naše delovne organizacije ali pa se zadovoljiti s takšnim delovnim mestom, ki ne zahteva srednje ali višje strokovnosti ter manj sposobnosti in prizadevanja.

Poleg strokovnih in organizacijskih sposobnosti pa morajo vodstveni ljudje — strojevodje, mojstri, delovodje itd. — imeti še moralne vrline. Neposredni

proizvajalci — delavci in delavke — namreč skozi prizmo svojega vodje gledajo podjetje kot celoto. Po njem ocenjujejo vodenje in gospodarjenje, ker je prav on z ljudmi vedno v najožjem stiku. To dejstvo in pa stopnja strokovnosti obeležujeta, kaj naj vodstveni delavec dela, kakšne naj bodo njegove zmožnosti in kakšne pogoje mora imeti za uspešno opravljanje dela. Čeprav za njegovo delo ni stalne in predpisane šablone, vendar lahko navedemo nekaj osnovnih nalog pri nas: delo z ljudmi, vsestranska strokovna sposobnost pri proizvodnji papirja, organizacijska sposobnost, ekonomično delo in stalno zboljševanje medsebojnih odnosov.

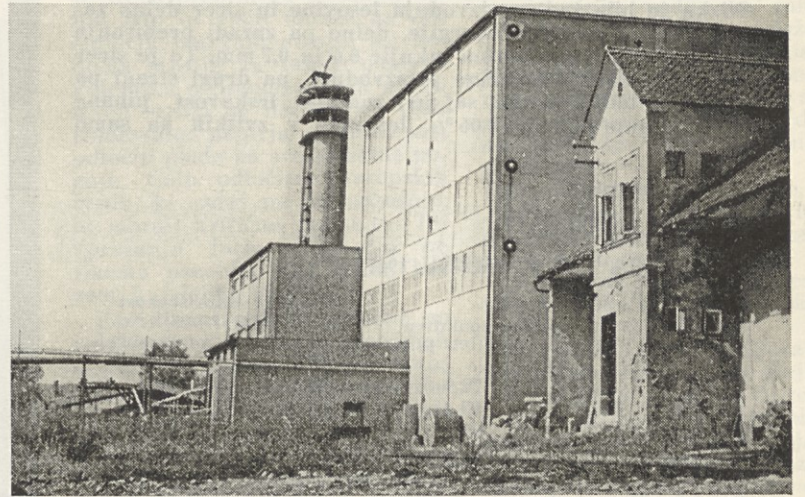
Vse to si pridobiti, če nekaj že ni v naravi, je za začetnika skoraj vsak čas prekratek. Ni sramotno, če novinec sprašuje med prakso. Tudi ni sramotno, če takoj vsega ne zna. Hudo pa je, če zgubi pridobljeno avtoriteto takrat, ko mora svojo delovno funkcijo izpolnjevati v celoti. Potem se kaj težko ponovno postavi na noge.

DELJEN DELOVNI ČAS, DA ali NE?!

VEVČE, OKTOBRA — Vedno znova je v naši tovarni kaj novega: najprej smo vpeljali z velikimi težavami četrto izmeno; nato smo z veseljem sprejeli skrajšani način dela ob nedeljah, vse to smo naredili zato, da svoja delovna sredstva bolje izkoriščamo in da lahko več zasluzimo. Večkrat smo že slišali nekaj šušljati o deljenem delovnem času, ki naj bi ga vpeljali v upravi in pri vseh vodilnih delavcih. Kadrovska služba je celo napravila spisek delavcev, ki naj bi v najkrajšem času začeli delati od pol osmih in delali do petih popoldne s prekinitvijo ob enih popoldne za eno uro za kosilo ter odmor. Kadarkoli pridejo novice o deljenem delovnem času na dan, vselej se razburijo mlade mamice: kaj bo le z našimi ubogimi malčki? Nič manj niso hudi ugovori izkušenih žena: ubogi moj mož, brez kosila bo in skrbne nege pri popoldanskem počitku. Hudi časi se nam obe-tajo.

No, pa pogledimo, kaj mislim o deljenem delovnem času in kakšne prednosti nam daje in kaj tudi slabega. Če prav presodimo, sedanjí čas začetka dela premaknemo za dve uri in podaljšamo odmor za malico ter odpravimo še preostalo delovno soboto z vsakodnevnim polurnim podaljškom delovnega časa, pa imamo deljeni delovni čas. Zelo enostavno, ali ne? Navada je železna srajca — pravi slovenski pregovor. Zelezne srajce pa ne moremo kar tako sleči, zato zelo težko razumemo presodimo, kaj nam ta sprememba v delovnem času prinaša.

Vse spremembe, ki jih v tovarni uvajamo v organizaciji, delovnih navadah, novih strojih itd., imajo cilj v povečani ekonomski učinkovitosti našega dela. Važno vlogo ima delovni čas. Ko predolgo delamo, učinek dela pada in preveč se utrudimo. Prekratek delovni čas tudi ne da najboljšega učinka, preden smo se prav ogreli in uvedli v delo, že končamo. Študijske raziskave so pokazale, da sta tretja in četrta delovna ura najplodnejši in najmanj nesreč se takrat zgodi. Peta in vse naslednje so že slabše, deveta, deseta in naslednje so prav malo plodne in predvsem nevarne. Človek je že preutrujen za zahtevno delo in počasi reagira v nevarnih okoliščinah. Ko po četrty delovni uri napravimo vsaj polurni odmor, zopet izboljšamo učinek dela v naslednjih treh urah. Raziskave, posebno iz zadnje vojne kažejo, da tudi za delovni teden ni vseeno, koliko ur ima. Najboljši učinki so bili izmerjeni pri 42 in 44 urah. Krajši, posebno pa daljši delovni teden, dasta manjše učinke. Zelo naglo učinek dela pada, ko je v tednu več kot 56 delovnih ur. To naj bo v razmislek tistim mojstrom in delovodjem, ki radi delajo nadure. Slabo uslugo delajo sebi in delovni skupnosti. Torej, študijske raziskave govore za 42-urni delovni teden in deljen dnevni delovni čas. V naši tovarni imamo samo prvo, drugega pa ne poznamo. Zaradi dragih delovnih naprav (papirnih strojev, dodelavnih strojev, energetskih naprav itd.) moramo delati nepretrgano skoro leto in dan, ne vprašamo ne za petek in ne za svetek. Samo državne praznike

Belilnica celuloze, sortacija in priprava kisline v Medvodah

Proizvodnja premazanih papirjev

VEVČE, OKTOBER — Komaj dobra dva meseca nas še ločita od zagona premaznega stroja. Kako je z načinom izdelave?

Celotni tehnološki postopek proizvodnje premazanih papirjev lahko razdelimo v štiri glavne faze in sicer:

1. proizvodnja surovega premaznega papirja,
2. priprava pigmentne mešanice,
3. premazovanje na premaznem stroju,
4. dodelava premazanih papirjev.

Proizvodnja surovega premaznega papirja bo potekala na IV PS, ki daje v primerjavi z drugimi stroji najprimernejše papirje, ki naj bi ustrezali za proizvodnjo premazanih papirjev. Tudi količina surovega papirja proizvedenega na PS IV bo količinsko zadoščala potrebam premaznega stroja. Če bi premazni stroj tekkel s polno hitrostjo brez znatnejših zastojev, bo skoraj porabil celotno količino papirja, ki ga bo proizvedel IV PS. Za premazovanje bomo predvidoma v glavnem uporabljali 60 g/m² in 80 g/m² osnovni papir. V zadnjem času se namreč pojavlja na svetu vse bolj tendenca proizvesti čim tanjši papir s čim boljšimi tiskarskimi lastnostmi, kar je seveda tudi najtežje.

Osnovni papir, ki ga bomo uporabljali, bo brezlesen, kot tudi srednjefin. Prvega bomo uporabljali za proizvodnjo premazanih papirjev za umetni tisk, drugega pa predvsem za ilustracijski tisk. Za obe vrsti papirja velja, da morata biti glede kvalitete čim enakomernejši po širini zvitka (debelina, gladkost, gramška teža, prozornost). Ne sme biti v pregledu oblakast, ker pride v tem primeru med premazovanjem do različnega nanosa premazne mešanice na posameznih mestih, kar ima za posledico neenakomerno gladkost po glajenju in zaradi tega kasneje nemirni barvni odtis pri tiskanju. Papir tudi ne sme vsebovati pasov, ki bi nastopali zaradi različne debeline papirja na posameznih mestih, kakor tudi ne mokrih pasov. Za proizvodnjo premazanih papirjev ne moremo kar šablonsko predpisati ugodnih lastnosti papirja oz. lastnosti, ki so obvezne, ker je odvisno od stopnja, po katerem hočemo pre-

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

ZDRUŽENE PAPIRNICE LJUBLJANA

GIBANJE PROIZVODNJE V MESECU SEPTEMBRU 1967

	Plan	Doseženo	Izkoriščenje osnovnih proizvodnih zmogljivosti	
			1. 1966	I.—IX. 1967
Papir	100	97,5	85,9	88,8
Lesovina	100	97,1	90,5	80,0
Celuloza	100	99,9		
Pinotan	100	107,5		

Plan proizvodnje papirja tudi v mesecu septembru ni bil dosežen. Vzrok temu je bila predvsem proizvodnja tankih eksportnih papirjev, izmeta je bilo 2% manj kot v mesecu avgustu. Tudi zastoji papirnih strojev niso bili posebno visoki. Zadnje dni septembra smo pričeli z remontom IV. PS, vendar se bodo posledice v neto proizvodnji pokazale šele v mesecu oktobru, ker so zaloge nedovršene proizvodnje konec septembra znižane na minimum.

Nizka je bila tudi proizvodnja lesovine in sicer delno zaradi redukcij električne energije, delno pa zaradi prebiranja lesovine na sitih s premerom luknjic 0,6 in 0,7 mm. To je sicer vplivalo na znižanje količine proizvodnje, na drugi strani pa na dvig kvalitete lesovine, saj je znašala trskavost pihane lesovine v poprečju le 0,06%, lesovine v zvitkih pa samo 0,01%.

PAPIRNICA KOLIČEVO

PROIZVODNJA V SEPTEMBRU 1967

	% izpolnitve 1/12 let. pl.	Casovna izkoriščenost proizvod. zmoglj.	
		september 1966	september 1967
Papir	72,9	98,4	70,4
Karton	95,4	95,6	98,0
Lepenka	88,0	77,6	91,0
Skupaj	89,4	92,4	86,5

Bruto proizvodnja na strojih nam ne pokaže spodbudnega rezultata, čeprav je boljši kot v avgustu. Boljši rezultat nam pokažejo neto proizvedene količine zaradi prodanih zalog papirja.

Proizvodnja papirja je bila manjša zaradi precejšnjega dela proizvodnje za izvoz, proizvodnja kartona pa zaradi še neustaljenih strojnih norm za kvaliteto in količino proizvodnje.

Proizvodnja lepenke je bila manjša že zaradi slabše časovne izkoriščenosti proizvodnih strojev, ker zaradi premajhnih kapacitet sušenja letos ob nedeljah ne obratuje. Casovna izkoriščenost proizvodnih strojev je bila septembra slabša, razen pri papirju, ker je bil lani v septembru remont papirnih strojev.

RJ

Premazni tiskovni papirji danes in jutri

Te papirje bomo omejili na tri večje skupine:

1. premazni papir za publikacije (revije, časopise),
2. premazni papir za trgovske namene,
3. premazni umetniški papir.

Za proizvajalca je zelo težko napovedati bodočnost teh premaznih papirjev. Bodočnost pa lahko napovemo s sodelovanjem oddelkov za prodajo, promet itd. Ti pravijo, da je prihodnost premaznih papirjev svetla.

Celotna produkcija premaznih papirjev v letu 1955 je bila več kot 100.000 t. L. 1962 pa se je dvignila na približno 200.000 ton. Pričakovati pa moremo, da se bo leta 1971 še podvojila in bo znašala 400.000 ton.

Mr. McBurney je januarja 1967 odlično ocenil bodočnost premaznih papirjev v ZDA. Nekatere važnejše točke so: Tržišče za tiskovne papirje v ZDA je v letu 1965 doseglo 6 milijonov ton v številki 49% premaznih papirjev. Mr. McBurney pričakuje, da bo celotno tržišče zahtevalo za leto 1975 9 milij. ton, z letnim povečanjem ca. 5,2%. Delež premaznih papirjev pa bo narasel od 49% na 54%. Delež nepremaznih papirjev pa naj bi padel od 54% na 51%.

Hitrost povečanja za publikacijski papir bo ostala nespremenjena ob sedanji številki 3%. Važno pa je veliko povečanje za knjižni papir v zadnjih petih letih. Ob tej priložnosti je zanimivo, če zapišemo, da je število knjig, ki jih letno izdajo v ZDA, ostalo nespremenjeno od leta 1953 do 1955. V zadnjih petih letih pa se je povečalo za 91%.

Ta pregled nam pokaže tudi spremembo v razmerju med papirji, tiskanimi z ofsetnim po-

stopkom in roto-ofsetnim postopkom.

V letu 1954 je znašal delež ofsetnega tiska 51%, drugi postopki pa 69%. Leta 1965 je bilo razmerje takole: ofset 44%, ostalo 56%. Leta 1975 pa naj bi se po ofsetnem postopku tiskalo že 50 do 55% papirja; na druge postopke bi torej odpadlo le še 45 do 50%.

Kateri faktorji bodo vplivali na te številke v ZDA? Ali bo še trajal ta »kulturni val«? Kako bo Madison Avenue porazdelila svojo potrošnjo? Ali se bo oglašanje na barvni televiziji povečalo in ali bo v časopisih in revijah padlo? Ali bodo uvedli neposredno oglašanje? Kako bo z pokrajinskim oglaševanjem?

P. Thoma iz Time Inc. je odgovoril na nekatera vprašanja v

reviji »American Paper Industry«.

Moramo se opravičiti, ker tako natančno obravnavamo stanje Američanov, toda ne moremo si kaj, da jih ne bi občudovali zaradi njihovega predvidevanja do leta 1975. Sedaj pa je, bolj kot kdaj koli prej nemogoče napovedati, kaj se bo zgodilo v vsaki evropski deželi, posebno v Nemčiji.

Najvažnejši meznani činitelji za Evropo so:

1. Kdaj bodo uvedli barvno TV in kako bo to vplivalo na oglašanje. Ali bo več barvnih strani v revijah in ali bodo časopisi tiskani v barvah?

2. Kakšna sredstva bodo uporabili, da bodo dobili pripomočke, (Nadaljevanje na 3. strani)

Poklicna papirniška šola za odrasle je spet stekla

VEVČE, OKTOBER — V učilnici podjetja se spet trikrat na teden po šest ur zbirajo delavci proizvodnih strojev in drugi, ki obiskujejo poklicno papirniško šolo za odrasle. To je zunanji oddelek Solskega centra tiska in papirja, ki jih ima ta zavod skoraj po vseh papirnicah Slovenije in tudi v drugih republikah. Pri nas je to zadnji oddelek te vrste z namenom, da bi omogočili pridobitev poklica vsem, ki do sedaj še niso imeli priložnosti ali pa so zavlačevali s svojim strokovnim napredkom,

Odslej bomo namreč kadrovali le redne učence poklicne papirniške šole in kot je že znano, ne bo mogel k proizvodnim strojem nihče več, če ne bo za ta delovna mesta poklicno usposobljen. Tako bodo tisti, ki so zanemarili pridobitev poklica, le morali obstati na delovnih mestih manjše zahtevnosti.

Zadnji razred za odrasle šteje ob začetku 32 kandidatov. Začetni elan vseh je pohvalen in upajmo, da bo trajal do konca. Seveda je treba računati z delnim zmanjšanjem, če učenci šole ne bi imeli za dovolj resno, nekateri pa morda ne bodo prizadevni, zlasti če je, kljub vsem pripravam za šolo, osnovna podlaga prešibka.

Ker je to zadnja priložnost v proizvodnji zaposlenih ljudi, da si obenem z znanjem in stroki pridobijo tudi ustrezno poklicno spričevalo, priporočamo resnost in prizadevnost pri učenju. To bo predvsem konistilo kandidatom samim, obenem pa bodo posade pri strojih ustrezale strokovnim zahtevam, ki jih pred delovno organizacijo postavljata čas in položaj podjetja.

Obiskovanje šole je za vse učence precej naporno, če pomislimo, da je treba trikrat na teden po 6 ur poslušati predavanja in istočasno opravljati delovne dolžnosti. Ob minimalnem prostem času pa je treba pogledati v knjigo in zapiske, da bo vsakdo znal odgovoriti na vprašanja predavateljev, kar je pač merilo za znanje. Če pa bo tem merilom zadoščeno, kar bo moralo biti, potem pač zaslužijo taki delavci dvojno priznanje — spričevalo o pridobljenem poklicu in možnost napredovanja na delovnem mestu.

Ing. E. U.

Kaolin, celulozo in druge surovine dovažajo redno s kamioni na razkladalni prostor

Proizvodnja premazanih papirjev

(Nadaljevanje s 1. strani)

mazovati, od vrste premazne mešanice, ki jo nanašamo, kakor tudi od hitrosti teka premaznega stroja. Z menjanjem teh činiteljev se menja tudi zahteva glede lastnosti, ki naj jih ima osnovni papir.

Posebna lastnost papirja je stopnja klejenosti, ki jo ima, ker je predvsem od nje odvisna hitrost vpiljanja vode iz premazne mešanice standardne sestave. Seveda pa je pri različnih premaznih mešanicah hitrost vpiljanja v papir različna. Za različne hitrosti teka premaznega stroja bomo morali imeti različno klejen papir. Čim hitreje naj bi tekkel premazni stroj, tem manj mora biti klejen osnovni papir, ki ga premazujemo.

Papir ne sme biti preveč porozen, ker se v tem primeru zamaže oporni valj na premaznem agregatu in zamaže papirno površino tudi na nepremazani strani. Gladkost mora biti enakomerna po širini zvitka, ker bi sicer dobili navzem premazne mešanice v različno debelih pasovih.

Na površinah, ki so bolj hrupave, se namreč zadrži več premazne mešanice. Vse zahteve se torej nanašajo v glavnem na enakomernost papirnega traku, za katerega vemo, da jih ni mogoče zadržati povsem konstantno, vendar bo treba njihova nihanja držati v čim ožjih mejah.

Papirni zvitki, ki se navija na koncu IV PS, ne bomo nič več previjali pri stroju samem, temveč ga bomo prepeljali v premazni oddelek na previjalni stroj, ki bo papirni trak tudi obrezoval. Tako bomo dobili zvitke z gladkim robom. Pri tem previjanju bomo odstranili tudi vse iztrge iz papirnega traku in papirni trak pazljivo zleplili. Iz dveh običajnih zvitkov, ki jih dobimo iz PS, bomo napravili

ena, ki bo imel težo ca. 5000 kg in premer 1800 mm. To zaradi tega, da je menjav zvitkov na premaznem stroju čim manj. Na koncu zvitka, kjer se pričinja papirni trak, pa bomo pripravili vse, kar je potrebno za avtomatsko menjanje zvitka na »flying splice« napravi. To je poseben način nalepljenja lepilnega Scotch traku in sicer na ta način, da je lepilna površina čim večja v cik-cak črti, tako da se papirni trak pri menjavi zavitka ne pretrga zaradi preslabega nalepljenja starega iztekajočega se zvitka na novi zvitki.

Tako pripravljen zvitki bomo dvignili z dvigalom iz previjalnika in ga ob vodilni strani premaznega stroja transportirali do vozička, s katerim ga bomo zapeljali pod sušilni kanal premaznega stroja, kjer bo tudi nekako vmesno skladiščenje zvitkov. Zvitki ne smejo ležati na tleh, ker bi izgubili svojo valjčno obliko, zaradi česar bo prišlo do močnih nihanj v napetosti papirnega traku med njegovim odvijanjem na premaznem stroju. Zaradi tega bodo postavljeni v stojalih tako, da se bodo na stojala opirali le jekleni čepi tamburjev. Zvitke bomo potem vkladali v že omenjeno »flying splice« napravo z manjšim dvigalom, ki bo tekkel pod sušilnim kanalom premaznega stroja. Ta naprava nam omogoča, da pri menjavi zvitka ni treba ustavljati stroja in znova napeljavati papirni trak skozi stroj. Zvitki lahko menjamo pri polni hitrosti stroja.

Ko potuje zlepljeno mesto skozi stroj, moramo dvigniti strgalo TB iz papirne površine. Isto velja tudi za vsa zlepljena mesta v zvitku samem, ki morajo biti zaradi tega dobro označena. Maksimalne hitrosti stroja so za posamezne vrste papirja različne. Če bomo izdelovali papir za

ilustracijski tisk, bomo premazovali le s TB napravo (strgalo) zaradi tega, ker bo koncentracija TB mešanice visoka ca. 58%, bo pri nanosu 10 do 20 g/m² na eno stran lahko hitrost dosegla vrednost do 500 m/min, kar nam omogoča tudi precej bogato dimenzioniran sušilni kanal premaznega stroja. Iz premaznega agregata vstopa papir v sušilni kanal, ki ga sestavlja dvanajst sušilnih komor. Spodnja nepremazana stran leži na opornem nosilnem traku, ki skrbi za transport papirja skozi sušilni kanal. Zgornja premazana stran pa ne prihaja v dotik z nikakršnim trdim delom stroja, vse dokler ne izstopi enostransko premazan papir iz sušilnega kanala preko vodilnih valjev na navijalni aparat. Iz tega navijalnega aparata bomo transportirali zvitke nazaj na premazni stroj in ga premazali še po drugi nepremazani strani. Sušenje premazne plasti bo omogočeno z vročim zrakom, ki se bo segreval s paro in prihajal na površino premaza. Pri izdelavi papirja za umetni tisk bo papir premazan pri enkratnem prehodu skozi premazni stroj enostransko v dveh plasteh. Spodnja plast TB in v zgornji plasti zračno krtačo. Ker je v tem primeru celotna količina vode dokaj večja, je hitrost teka omejena na 150 m/min. To hitrost tudi ne moremo znatno preseči, zaradi karakteristik zračne krtače, ker pride pri višjih hitrostih do premočnega pršenja premazne mešanice na AK (zračna krtača) agregatu. Da dobimo obojestransko premazan papir, pa moramo tudi tu voditi papirni trak dvakrat skozi premazni stroj. Premazane zvitke bomo nato gladili na 14-valjčnem Bruderhaus superkalandru, na katerem bomo običajno obratovali s 500 kg linijskega pritiska. Bombiranje spodnjega valja bomo lahko

Premazni tiskovni papirji danes in jutri

(Nadaljevanje z 2. strani)

kot so časopisi, poštni katalogi, revije in knjige?

3. Ali bodo povečane zahteve potrošnikov po hitrem obveščanju?

4. Kakšna je zmožnost TV, radia, revij in časnikov? Kam se bo stekal denar in kje ga bodo uporabljali?

5. Ali si bo roto-ofsetni postopek pridobil ravno tako pomemben položaj kot si ga je v ZDA? Ali bo velik tekmeč reprodukcijem tisku za publikacije?

6. Kakšen vpliv bo imela barvana TV na bodoče metode oglašanja?

Ne bomo si privoščili razglabljanja glede tega, toda vpliv barvne TV na bodoče metode oglašanja je lahko odločilnega pomena.

Premazni papir za publikacije

Premazne tiskovne papirje proizvajajo od tridesetih let. Sedaj jih izdelujejo na stroju ali izven njega. Osnovni papir za premaz je papir z najmanjšo težo 36 g na m² in ga izdelujejo na strojih s hitrostjo 700 m na min. ter širino 410 cm. Te osnovne papirje premežajo s strgalom, ki dela s hitrostjo 1020 m/min. Hitrost več kot 600 m/min na papirnih strojih brez predhodnega premazovanja z maksimalno širino 630 cm.

Papirni stroji z dvojnimi premaznimi strojem to je z valji in dvema strgaloma, lahko dosežejo hitrost 600 m/min, še vedno z maksimalno širino 630 cm.

Če razpravljamo o tem ali naj bodo ti papirji premazani na stroju ali izven stroja, je potrebno, da upoštevamo čas.

Po večletnih operacijah je odpadlo 1,5% na izmet za vsako premazovanje z valji na stroju in skoraj 5% za premazovanje s strgalom. Papirji, ki so jih izdelovali na takih strojih, se uporabljajo za tedenske poštne kataloge.

V ZDA so se usmerili k izdelovanju vedno nižjih tež za te premazne papirje, zaradi dvigajočih se poštne cen. Pred tremi leti so uporabljali papir s težo 60 g/m² za revije; danes 56 do 67 g/m². Večje množine papirja s težo 48 g/m² izdelujejo v glavnem za poštne kataloge. Gradijo nove papirne stroje, ki bodo verjetno izdelovali papir, ki bo imel premazno težo 45 g/m².

Evropa je sedaj na prehodu od nepremazanih k premazanim papirjem. Stopnja zamenjave nepremazanih s premazanimi je zelo različna za posamezne dežele, ker so revije v Evropi reprodukcijnega tiska in ne (letter pres printing) knjižnega kot v ZDA. Kaže, da je trenutno Francija najdlje v evropskih deželah. V Nemčiji so si pokvarili dvig na višjo stopnjo z nepremazanimi roto-reprodukcijskimi papirji in verjetno precej zastajajo. V primerjavi z nepremazanimi papirji so premazni boljši, to je bolj blesteči, bolj beli in bolj gladki ter omogočajo kvalitetnejše tiskanje, dobro, polbarvno reprodukcijo,

lepše slike in enotnejšo absorpcijo črnila.

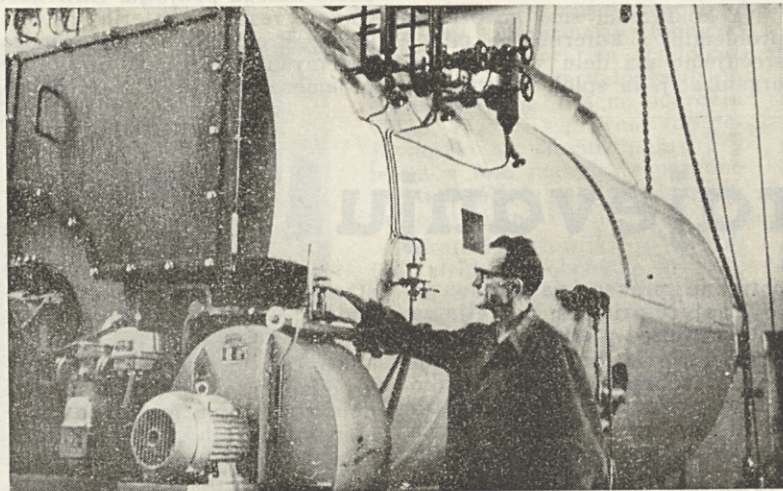
Namen premaznih papirjev je, da odstranijo nepravilnosti na površini papirja zaradi strukturnih vplivov, ki so v zvezi s papirjem v obliki pol na Fordzinierovih strojih in da izboljšajo porazdelitev vlaken in polnil z uporabo enojne ali dvojne premazne plasti barvila na papirnem traku.

Težave, ki nastopijo pri izdelovanju lahkih premaznih papir-

Drugi stroj širine 630 cm bo naročen v Crown Zellerbach/Time ob koncu leta. Medtem patentirajo nadaljnje formacije listov z dvojnimi sitom.

Tehnika Kimberly-Clarkovega stroja z dvojnimi sitom je očarujoča. Toda vseeno je potrebno vprašati:

1. Ali se zveza, ki jo je 1895. leta uvedel Schubert, med orientacijo vlaken na eni strani in določenimi lastnostmi trdnosti in

O dodatnem kurjenju z mazutom boste brali v naslednji številki. Strojniki Marn pri delu

jev, so druge vrste. Bolj grob je osnovni papir, več premaza se absorbira. Med vrhno stranjo in spodnjo sitovo stranjo so strukturne razlike. Posledica tega je, da se absorbira različna količina premazne mešanice. Neenaka porazdelitev vlaken in polnil na obeh straneh povzroča neenako pronicanje premaznih vezil na osnovo. Zaradi tega se je nemogoče izogniti razlikam, ki nastanejo pri absorpciji črnila na obeh straneh.

Spodbujen zaradi hitrega naraščanja hitrosti na strojih za svilen papir — zadnji rekord je bil 4800 čevljev/min — je Time Inc. začel poskuse z dvojnimi sitom v zadnjih petdesetih letih. Mr. Wolfe je opisal ta stroj na letni Tappi konferenci.

raztezanje na drugi, še vedno uporablja pri tej metodi oblikovanja lista?

2. Ali je še potreben učinek navpičnega tresenja?

3. Do kakšne mere prispeva ta učinek skupaj z vlaknastim tkivom, ki ga imata Klemen H Hoffmann za tako važnega glede na trdnost lista k dovršitvi struktur, ki so potrebne v vseh treh smereh?

4. Ali ni kinetična energija navzgor tekoči suspenziji, ki ji McNeil posveča veliko pomembnost, nič več potrebna, da bi pomagala k formaciji vlaknatega tkiva v list?

Finger in Majewski se zanimata za tridimenzionalno strukturo papirnega lista. Do kakšne mere lahko interveniramo na osi Z s

to metodo formacije lista. Odpornost proti trganju je posebno pomembna za knjižni tisk (letter press) in offset tiskanje.

Končni dokaz, da se je mogoče prebiti skozi »zvoni zid« izdelovanja na premazni bazi na Fourdrinierovih strojih, je treba še oskrbeti. Zaradi tega so vse oči uprte v Crown-Zellerbach Time Compang, ki ima nov stroj z dvojnimi premazovalcem, ki naj naprej odredi preboj tega »zvoni zidu« v letu 1967. Zid je treba prebiti, da bi lahko dobili iste in višje tonaze na obstoječih papirnih strojih ali bodočih strojih za lahke papirje. Polemika o premazovanju na ali izven stroja se nadaljuje. Vsak izdelovalec papirja se mora sam odločiti glede na svoje lastne pogoje. Celotno odločitev evropskih tvrdk, ki sedaj ne premazujejo, bi morali kritično preiskati. Tri vprašanja Jacka Wilkerja ne smemo pozabiti, kaj želimo, kaj sem, kaj lahko storimo.

Papir za trgovske namene so izdelovali v majhnih množinah s premazovanjem z valji takoj po vojni, toda resnično pomembni na trgu so postali šele v zadnjih desetih letih.

Zaradi še vedno naraščajočega tržišča za te papirje jih sedaj bolj in bolj premazujejo na strojih s hitrostjo 550 m/min, širino 450 cm z valji in strgalom. Visoka kapaciteta na premaznem stroju te vrste z največjo dnevno izdelavo 200 metričnih ton resnično zahteva avtomatizirano

končno linijo in opremo za sortiranje.

Premazni umetniški papirji

Upadanje tradicionalnega tržišča za te papirje, ki ga napovedujejo mnogi pesimisti, se še ni začelo. Zgodilo se je prav nasprotno, zaradi očitne naklonjenosti nekaterih tiskarn, ki so bile razočarane nad trgovskimi premaznimi papirji. Izdelovalci umetniških papirjev, od katerih jih je v zadnjih treh desetletjih 19, računajo na to, da imajo velike izkušnje, vedno na zahtevo svojih odjemalcev in se drže tega, da je »umetniški tisk« tiskarjeva umetnost. Tržišče s premaznimi papirji v Evropi se sedaj zelo razlikuje in vse kaže, da bo nastopila še večja variabilnost produktov:

- različne premazne teže,
- različna sestava in barve osnovnih papirjev in različne barve premaznih papirjev,
- različne premazne sestave npr. z visoko ali nizko zmožnostjo absorpcije,
- različne stopnje sijaja: super glajenje ali motno glajenje,
- različna množina vlage,
- če nameravajo uporabljati papir na splošno v Evropi, je potrebno dovoljenje za različne koncepte najbolj važnih oblik premaznih papirjev v posameznih deželah. Npr. belina je pomembnejša kot neprozornost. Trdi brezlesni papir imajo rajše kot lesne papirje.

(Nadaljevanje prihodnjt)

Že tretje srečanje naših in avstrijskih godbenikov

VEVČE, OKTOBRA — Na povabilo godbe avstrijske tovarne papirja iz Gratkorna pri Grazu se je papirniški pihalni orkester tudi letos udeležil prijateljskega srečanja z avstrijskimi godbeniki. Zopetno soidenje po enem letu je bilo nadse pristrčno, lepše kot prejšnje leto, saj so se godbeniki med seboj že poznali. Pripravljen je bil pester spored, ki je zagotavljal tako zabavni, kot tudi glasbeni del srečanja. Ob prihodu so nas pričakali s pozdravno koračnico. Po stiskih rok, kratkem kramljanju (tudi z rokami), sta obe godbi odšli ob igranju koračnic na nogometno

igrišče, kjer sta se pomerili obe »musik — nogometnik« najstori. Med mnogo smeha vzbujajočim, mimomahanjem, sopenjem, primanjovanjem sape in kondicije so zmagale jugoslovanske barve z rezultatom 5:1. Zvečer je bil dvojni koncert našega in gratkornskega orkestra. Obe glasbeni skupini sta želi toplo priznanje občinstva za dobro izvajanje skladbe. Posebno pa je bil počaščen njihov dirigent, vodja vseh štajerskih godb, gospod Willi Konrad, ki je slavil 25-letnico svojega glasbenega dela in udeleževanja. Vsa njegova in druga glasbena dela so lepo izzvenela med pazljivo poslušajoče občinstvo.

Po koncertu so se naši in avstrijski znanci pozabavali ob zvokih našega plesnega orkestra »Ameros«, mlajši so se tudi zavrteli.

Naslednji dan dopoldne je bil promenadni koncert naše godbe na trgu v Gratkornu, popoldne pa na graškem velesejmu. Poslušalcev je bilo povsod dovolj, kar je znak, da imajo tamkajšnji prebivalci še vedno dosti časa za to vrst glasbe. Po koncertu smo si ogledali še velesejmu, za kar pa je bilo skoraj premalo časa, če smo hoteli priti domov ob primernem času.

Drugo leto nam bo gratkornska godba obisk vrnila, česar se naši godbeniki in drugi že veselijo. S. R.

Čestitamo zmagovalni desetini Prostovoljnega gasilskega industrijskega društva Vevče

Deljen delovni čas, da ali ne?

(Nadaljevanje s 1. strani)

in več dela za svoje oddelke, bolje bi bili seznanjeni s problematiko oddelka, imeli bi več časa za nadzor in študij novih metod dela in vodenja ter ne in slabe strani deljenega delovnega strokovnih kadrov. Skratka trdno sem uverjen, da bi se naša produktivnost močno povečala in s tem tudi naši osebni dohodki.

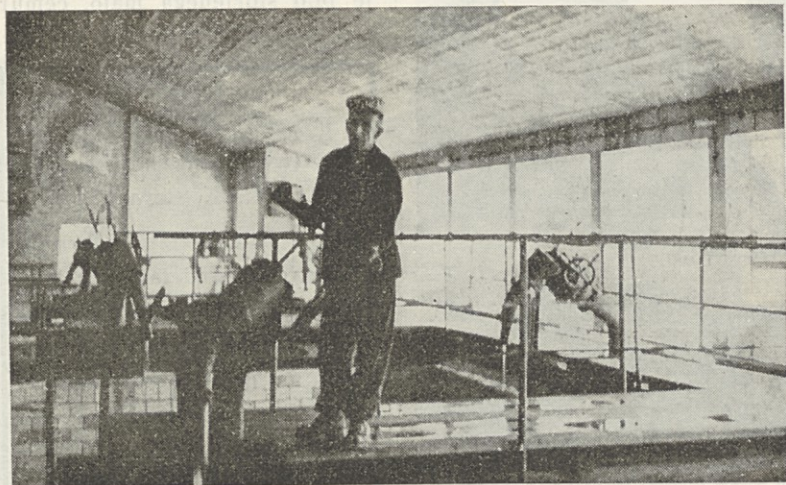
Sedaj pa pogledjmo še slabe strani. Kljub naštetim prednostim je nesmiselno iti v deljeni delovni čas v vseh tistih oddelkih, ki imajo mnogo stikov z zunanjim svetom, dokler ta dela v enem dopoldanskem delovnem času. Tiste žene in mame bi bile posebno prizadete, ki nimajo doma pridnih tašč in so obremenjene s kuho in celotno skrbjo nad otroci. Stroški za življenje bi se dvignili v vseh tistih družinah, ki stanujejo v bolj oddaljenih naseljih ali Ljubljani, ker bi morali kositi v delavski restavraciji, kar je gotovo dražje kot doma. Marsikomu bi se zmanjšal stranski dohodek od raznih predavanj, dela na »fuš«, pisanja raznih knjig in člankov. Tudi v delavski restavraciji bi morali izboljšati marsikaj za boljše prehrano in predvsem povečati ustavnove, ki skrbijo za varstvo otrok,

ne samo za najmlajše, ampak tudi za šolske otroke.

Ko poskušam povezati dobre nazadnje, povečali bi odgovornega časa ter to uskladiti z okoliščinami v naši tovarni, potem najdem malo delovnih mest, ki bi takoj ali kmalu prišla v poštev za uvedbo deljenega delovnega časa. Temeljito moramo razmisliti, kaj koristi in kaj ne ter se odločiti za tisto, kar nam bo prineslo trajne ekonomske in druge koristi.

Se nekaj ne smemo pozabiti. Delovnim tovarišem je treba dati za večji delovni prispevek tudi primerno denarno naučestilo. Poleg tega so taki tovariši prikrajšani za plačani polurni odmor, oziroma ker ga zakon o delovnih razmerjih v 59. členu v deljenem delovnem času ne pozna in kar občutno bodo imeli povečane življenjske stroške.

Zato, ker gospodarska reforma vse bolj trka na naša vrata, je prav, da o vseh gospodarskih rezervah razmislimo in jih skušamo izkoristiti v korist predvsem naše delovne skupnosti, v kateri delamo. Bogata in slabo izkoriščena rezerva je pa vsekakor delovni čas, ker o njem razmišljamo šele zadnje leto in nismo storili na tem področju še ničesar koristnega. A. V.

Izpiranje celuloze v kuharji

Po novih prostorih za uspešnejše delo vodstva proizvodnje so prizadeji že dolgo hrepneli. Končno se je stvar uredila. Na sliki: Delovodnje in obratni laborantje pri delu

Mladinci so pregledali enoletno delo

VEVČE, OKTOBER — V četrtek 5. oktobra letos smo imeli mladinci v klubskih prostorih redno letno mladinsko konferenco. Poleg mladincev smo povabili tudi nekatere druge člane našega kolektiva, vendar sta se vabila odzvala le direktor podjetja in sekretar osnovne organizacije tovarniškega komiteja ZKS. Prisotna sta bila tudi predsednik ObK ZMS in sekretar Počitniške zveze občine Moste-Polje.

Na konferenci smo govorili o problemih, s katerimi se mladi srečujemo pri delu v mladinski organizaciji in sploh v podjetju,

o nalogah in dolžnostih ter o do sedaj storjenem delu. Ker je članom dosedanjega vodstva mladinskega aktiva potekla mandatna doba, smo izvolili nov Tovarniški komitej ZMS in novo vodstvo Počitniške družine.

Tovarniški komitej ZMS je sestavljalo 11 mladincev in mladink ter 3 člani nadzornega odbora. Način kadrovanja je bil tak, da so bile v komiteju zastopane skoraj vse samostojne enote našega podjetja. Aktivnost članov, razen nekaterih, je bila slaba. Premalo je bilo resnega sodelovanja in udejstvovanja v posameznih sekcijah. Možnosti

za uspešno delo organizacije je bilo dovolj, toda pozabljali smo, da smo neposredno vključeni v sistem samoupravljanja in da je naša naloga, da s svojim političnim delom usposobimo svoje člane za delo v podjetju.

Delo posameznih sekcij in komisij: komisije za izobraževanje in klubsko delo, komisije za tehnično izobraževanje, športne komisije, društva ljudske tehnike, skupaj z radio klubom in kajak-kanu klubom, strelske sekcije, šahovskega kluba ter počitniške družine — se je odvijalo po sestavljenih programih dela in smernicah, dobljenih na VI. redni letni mladinski konferenci.

Delo ljudske tehnike je bilo letos osredotočeno predvsem na ureditev prostorov, kar jim je v celoti uspelo. Uspešno so zaključili spomladanski del radiomaterskega tečaja. Nadaljevanje tečaja pa bo v mesecu novembru. Največje težave pri izvajanju tečaja nastajajo zaradi pomanjkanja učnih pripomočkov in to predvsem instrumentov. Ker so ti instrumenti zelo dragi, jim do sedaj še ni uspelo dobiti sredstva za nabavo. Tudi konstrukcijska sekcija je svojo nalogo opravila skoraj v celoti, saj je popolnoma uredila primor-

Nekaj o nagrajevanju ...

KOLIČEVO, OKTOBRA — Ne mislim teoretično obravnavati problem nagrajevanja, vseeno pa bi rad omenil določene probleme v nagrajevanju, ki so in bodo aktualni v delovnih organizacijah. Konkretno ali kadarkoli se načne vprašanje nagrajevanja, je v tej zvezi vedno precej vprašanj, saj se vsak čuti zainteresiranega in prizadetega. Tako tudi, kadar se obravnava vprašanje reorganizacije služb.

Vedeti moramo, da v procesu proizvodnje in potrošnje nastaja delovna neenakost ljudi (inženir — neposredni proizvajalec). Toda ta neenakost je upravičena in nujna kot stimulacija za nadaljnji dvig delovne storilnosti, za nadaljnji gospodarski razvoj. Neenakost osebnega dohodka mora biti utemeljena samo z delovno produktivnim načelom. Pri nas je temeljno merilo »delitev po delu«, kar pomeni, da skušamo vrednotiti potrošeno delovno silo, izmeriti vrednost prispevka vsakega posameznika v združenem delu. Skratka s tem načelom izražamo spoznanje, da je gospodarno najbolj smotrno, če pripade skupinam ljudi in posameznikom dohodek, ki je v sorazmerju z njihovim prispevkom pri ustvarjanju dohodka.

Nedvomno je deistvo tudi to, da ima nagrajevanje velik pomen, kadar se človek čuti prizadetega, reagira na svojevrsten način, ki je različen pri vsakem posamezniku.

Da bi odpravili čim več anomalij v nagrajevanju, smo se tudi v naši delovni organizaciji odločili, da organiziramo službo, ki bo stalno in sistematično proučevala in analizirala probleme in možnosti za nagrajevanje. Res je to dolgoročen proces, ki pa ima te pozitivne lastnosti, da bo v naslednjem obdobju prišlo na področju nagrajevanja do čim bolj tehtnega in čim bolj doslednega reševanja take problematike.

Skušal bom opozoriti na dva problema, ki zdaj prednjačita. Temeljni je, da je na koncu vsake ugotovitve vedno človek in kjer je človek osebno prizadet, je to najbolj delikatno delo, kako napraviti, da bi bilo res najbolj pošteno. Naslednji problem pa je v tem, da moramo pri nagrajevanju upoštevati strokovno izobrazbo in prakso. Hitro pa bomo ugotovili, da nekdo ima prakso, nima pa izobrazbe in obratno. Vsekakor pa bo v nadaljnjem delu tisti, ki ima strokovno izobrazbo, lahko pridobil

potrebno prakso, nasprotno pa to v največ primerih ne velja za tiste, ki imajo prakso, ne pa izobrazbe. Ne bi poveljeval strokovne izobrazbe, vendar lahko mirno ugotovimo, da si žagamo sami vejo, na kateri sedimo, če ne bomo pravočasno ukrepali. Ne bi našteval vseh problemov, s katerimi se srečujemo, ko se začnemo ukvarjati s to problematiko. Najhuje je takrat, ko se hoče doseči boljše organizacijo dela, pa ugotovimo, da je določen odstotek ljudi v delovni organizaciji odveč, seveda pri tem upoštevajo ekonomsko računico. Kaj storiti? Navsezadnje se človek vpraša, kaj je kriv tisti, ki je do zdaj dobro delal, pa se ni posvetil nadaljnji izobrazbi, hoče pa zasedati delovno mesto, za katerega po sistemizaciji delovnih mest nima ustrezne izobrazbe. Po drugi strani pa je velik dotok mladih strokovnjakov, naraščajoča brezposelnost, ni sredstev za razširjeno reprodukcijo itd. Vse to in še mnogo več je problemov, ki so pred nami, mi pa hočemo gospodariti kar po starem.

Kljub vsemu pa je treba napraviti korak naprej, ker drugače so tudi posledice neizbežne. Da se nekoliko odmaknem od nagrajevanja in opozorim na problem v proizvodnji, ki ima konec koncev lahko katastrofalne posledice za vse člane delovne skupnosti, če ne bomo čimprej izpolnili naš tehnološki proces. Pri tem je treba vedeti tudi to, da se papirniski strokovnjaki ne dobijo tako hitro, kot bi marsikdo želel. Zato moramo

stremeti za tem, da tudi v proizvodnji čimprej obogatimo kadrovske zasedbe.

Res je, da smo dosegli lepe uspehe pri izobraževanju naših delavcev, res pa je tudi to, da je mnogo delovnih mest, na katerih delajo ljudje brez ustrezne izobrazbe. Verjetno bo čas, ki je neizprosno sodnik in poln zakonitosti, prispeval svoje k selekciji. Kdor se je ravnal po načelu, da mora svojo, bogato prakso dopolniti s strokovnostjo (teorijo), je razumel zakonitosti, ki jih prinašata čas in razvoj.

Najbrž ima naš sistem nagrajevanja to slabost, da ne vrednoti v pravi meri izobrazbo, kajti dejansko stanje pridobljenih šolskih kvalifikacij je verjetno zaenkrat najbolj objektivno merilo, ki ni podvrženo nobenim subjektivnim gledanjem ne v času ne v prostoru. Dosedanji sistem nagrajevanja v naši organizaciji ne spodbuja tudi posameznike k strokovnim izpopolnjevanjem.

Vsi se moramo zavedati, da je prosperiteta delovne organizacije v veliki meri odvisna od kadrov, ki vodijo in upravljajo kolektiv. Če se zavedamo tega, moramo tudi ukrepati. Pri tem pa naj bo osnovno vodilo skrb za delovnega človeka in vsa dejavnost usmerjena v pomoč slehernemu članu delovne organizacije, da bo po svojih močeh lahko čim več doprinesel k skupnim uspehom in tako res našel pravo mesto v naši družbeni skupnosti.

Milan Deizinger

Član novoizvoljenega mladinskega komiteja, praktikant v proizvodnji Peter Hribar pravi, da se bo treba spoprijeti s strokovnim in družbeno političnim delom

predajni center. Manjkajo ji samo še izhodne elektronke v oddajniku, katere pa na našem tržišču ne morejo nabaviti. V programu pa imajo izgradnjo novega radijskega oddajnika, za katerega že pridno pripravljajo material in ki bo predvidoma zgrajen že do konca tega leta.

Od športnih sekcij je deloval letos le šahovski klub, saj so odigrali več tekem, prav tako pa so se pri šahu zbirali tudi drugi mladinci, tisti, ki niso člani tega kluba in tako preživeli nekaj prijetnih ur ob šahovskih poljih.

Iz vsega tega lahko vidimo, da je bilo storjenega malo, čemur (Nadaljevanje na 6. strani)

Z upokojenci na izletu

KOLIČEVO, SEPTEMBRA — Tradicionalna vsakoletna navada je, da sindikalna podružnica Papirnice Količevo organizira za svoje upokojence izlet v »neznan«. Vsako leto jim tako znova pokaže, da se jih njihovi nasledniki v tovarni še vedno spominjajo in jim s tem dajejo priznanje za njihovo dolgoletno delo v podjetju. Organizacija izleta mora biti zato izvedena brez napak, saj so nekdanji papirničarji še vedno tako kritični kot so bili v svojih mladih letih, ko so se morali boriti za svoje pravice.

Cilj letošnjega izleta je bil ogled Postojnske jame in po izletu pogostitev v gostišču na Zaplani. Od skupno 116, kolikor jih vodimo v seznamu sindikalne podružnice, se je izleta udeležilo nad 90 upokojencev. Že prva srečanja starih sodelavcev so priključala v oba avtobusa dobro voljo, ki udeležencev ni zapustila vse do povratka. Postojnsko jamo, v kateri jih večina ni bila, so si z zanimanjem ogledali ter občudovali njeno lepoto.

Mnogi so trdili, da si še v domišljiji niso predstavljali, da je lahko kaj tako čudovitega na svetu, nikakor pa ne, da so te lepote tako blizu in da si jih vse do sedaj še niso ogledali.

Po končanem ogledu Postojnske jame smo odšli na Zaplano, kjer je bilo že vse pripravljeno za sprejem. V pozdravnih besedah sta direktor podjetja Ivo Sonc in predsednik izvršnega odbora sindikalne podružnice podjetja Mirko Avbelj pozdravila vse udeležence, ter jim zaželela prijetno počutje na tem in bodočih srečanjih.

Popoldne, v katerem so se nekdanji prijatelji in tovariši pri delu spominjali težkih in veselih dni, je žal kar prehitro minilo. Komaj je bilo še dovolj časa za podelitev nagrad pri tekmovalstvu za »miss upokojenke«, in treba se je bilo posloviti. Seveda se upokojenci niso pozabili zahvaliti za lep izlet ter so izrazili upanje, da bi se jih tudi v prihodnje delovni kolektiv Papirnice še spomnil.

Kako urediti energetiko, da bo uspeh še lepši. O tem često razpravljata tudi tehnika Božidar Čop in Maks Krpan

KNJIGE »DELAJSKE ENOTNOSTI« TUDI ZA VAS

V zbirki »Pogovori 67« izdaja Časopisno založniško podjetje »Delavska enotnost« knjige, ki vam bodo pri dnevni rabi zelo koristile. Katere knjige so še v zalogi, je objavljeno v zadnji številki »Delavske enotnosti«. Izkoristite nizke cene teh knjig.

Po težki in mučni bolezni je umrla naša delavka BRIGITA RESEK, stara 28 let.

Vsa leta je bila dobra in požrtvovalna delavka v sortirnici. Več let je bila aktivna v gasilskem društvu Vevče. Bila je tudi ljubiteljica planin. V tovarni je bila od leta 1953.

Naše iskreno sožalje

Požarnovarnostni teden je bil dostojno proslavljen

VEVČE, OKTOBER — V požarnovarnostnem tednu od 24. 9. do 1. 10. 1967 so vsa gasilska društva proslavljala svoj praznik s tekmovanji, zborovanji, pospešenim delom in drugimi prireditvami.

Osrednja prireditev občinske gasilske zveze Ljubljana-Moste-Polje je bila v nedeljo 24. 9. 1967 na Vevčah.

Že v zgodnjih jutranjih urah so prihajala posamezna društva s področja zveze na zborni prostor na Vevčah, od koder so de-

mah z lesketajočimi se čeladami in ponosno poslušali pohvalo, ali pa se trpklo nasmehnilo, če rezultat ni bil preveč pohvalen. Nekateri so imeli tudi malo smole, vendar se je pri enotnem orodju le pokazala prava spretost in izvežbanost.

Končna razvrstitev:

1. Papirnica Vevče	818,5
2. Sostro	764,5
3. Bizovik	739
4. Zg. Kašelj	738
5. »Teol« Ljubljana	708

Predsednik občine, tovariš Polde Maček pozdravlja vse gasilce občinske zveze Ljubljana-Moste-Polje

setine odhajale na tekmovalni prostor. Po žrebanju vrstnega reda, kratkih komandah in razporeditvi se je tekmovanje začelo. Tekmovali so v štirih disciplinah in to: tridelni brzinski napad, vezanje vozlov, polaganje cevovoda na 105 metrov in v rednih vajah. Ker so tekmovalnim vajam prisostvovali najvišji predstavniki občine in gasilstva iz Ljubljane, je razumljivo, da so prve desetine izvajale svoje točke precej prizadevno in razburjeno. Slo je namreč za dosegi čim večjega števila točk za razpisano nagrado, še važnejši pa jim je bil dober glas društva, ki bi ga desetine dosegle s čim višjo uvrstitvijo. Ocenjevalci so bili strogi. Nobena napaka jim ni ušla. Vsaka nepravilna operacija, nepravilen gib in neskladnost, zlasti pa čezmeren čas izvajanja so tekmovalcem prinesli negativne točke, ki so se upoštevale pri skupaj možnih, dosegljivih 1000 točkah. Tekmovalo je enajst desetini. Posebno pri nekaterih je bilo opaziti, da so se za tekmovanje pripravile in da tudi sicer delajo pri vajah, tako da so v primeru ene ali druge elementarne nesreče vedno pri roki pripravljene za hitro pomoč in intervencijo. Skladnost tekmovalnih vaj je lahko opaziti tudi popoln laik. Vsak gib, vsak premik in vsako dejanje je imelo svoj namen in je bilo hkrati pogoj za naslednjega. Če je bilo vsem prav in pravočasno ustrezno, je bil uspeh zagotovljen in zadovoljstvo članov desetine je kar sijalo z njihovih obrazov. Potem so stali mirno, zravnani v unifor-

6. Zalog — Sp. Kašelj	706
7. »Saturnus« Ljubljana	682
8. Zadobrova — Sneberje	657
9. »Javna skladišča« Ljubljana	654
10. »Kolinska« Ljubljana	651
11. Slape	449,5

Po končanem tekmovanju je bilo med posameznimi društvi precej debate, češ da so imeli smolo, da se bo treba bolj oprijeti dela, da orodje ni popolnoma ustrezalo in podobno. Vsekakor pa je pohvalna že sama želja po čim večjem strokovnem znanju in spretnosti, ki sta pri tej vrsti humanitarne dejavnosti potrebna.

Popoldne je bila na dvorišču pred restavracijo Vevče slovesnost, kakršno je med gasilskimi vrstami redko opaziti. Urejene gasilske vrste, častni gostje iz gasilskih, družbeno-političnih in gospodarskih organizacij, zlasti pa precejšnje število narodnih noš so popestrili slavo in ga povzdignili v veličastno gasilsko manifestacijo.

Na govorniškem odru so se razvrstili: predsednik RGZ Vrhovec, predsednik MGZ, Miro Kušer, predsednik DS Papirnice Vevče, Ivo Avbelj, predsednik obč. skupščine Moste-Polje, Leopold Maček in drugi. V pozdravnih in vsebinsko bogatih nagovorih so orisali pomen in potrebo gasilstva nasploh, njegovo čujčnost nad varnostjo ljudi in imovine ob elementarnih nezgodah, zlasti pa pripravljenost nanje. Delo gasilske organizacije ni lahko, saj terja od članov mnogo pripravljenosti in strokovnosti, da se ob potrebi vsak trenutek lahko odzovejo

klicu na pomoč. Prav tako kot operativna je važna tudi preventivna dejavnost, ki je včasih tudi zanemarjena. Ugotovili so, da predstavniki množičnih organizacij pokažejo vse premalo naklonjenosti do gasilskih organizacij. Predvsem je to značilno za krajevne skupnosti. Tem in pa tudi drugim pridejo gasilci prav samo ob požarih in drugih elementarnih nesrečah, sicer pa jih puščajo precej ob strani. Pooblašeni državljanji le redko poznajo težave znotraj društev, ki se borijo z najosnovnejšimi težavami organizacije, tehnične opreme, prostori in podobno. Kljub temu pa je delo gasilskih organizacij na našem področju vidno. V zvezi s preventivno dejavnostjo se število požarov z letom v leto manjša, vzporedno pa tudi škoda na družbeni in privatni lastnini.

Nekateri govorniki so orisali tudi strukturo občinske gasilske zveze in omenili, da združuje v dosedanjem sestavu 14 terenskih gasilskih društev na popolnoma amaterski podlagi in 8 industrijskih prostovoljnih društev s skupnim številom članstva 542.

Občinska gasilska zveza prireja različne strokovne tečaje za izprašane gasilce, strojnike itd. Skrbi tudi za društvene in sektorske gasilske vaje in podobno. Samo v ne polnih štirih letih so gasilska društva občinske zveze Ljubljana-Moste-Polje po podatkih obvarovala za 65.850.000 S din ljudskega premoženja, kar zgovorno kaže o potrebi poslanstva gasilskih organizacij.

Govorili so tudi o članstvu, zlasti o mladini. Zaenkrat je število mladih članov v gasilskih organizacijah še zadovoljivo, vendar bo v bodoče le treba upoštevati dejstvo, da so pri požarnih akcijah potrebni zlasti mladi ljudje, starejši pa naj prevzamejo dolžnosti organizatorjev in instruktorev.

Ob koncu so bila razdeljena priznanja tekmovalnim skupinam in zaslužnim delavcem v gasilstvu. Najpomembnejša pa je bila podelitev dveh gasilskih avtomobilov znamke »Combi-gasilec«. Enega je dobilo prostovoljno gasilsko društvo Slape, drugega pa gasilci iz Zadobrove.

Vsekakor smo mnenja, da je treba prizadevne gasilce pohvaliti za dobro organizirano slavo je ob tednu požarne varnosti, še bolj pa za stalno požrtvovalno delo pri tej humani organizaciji.

S. R.

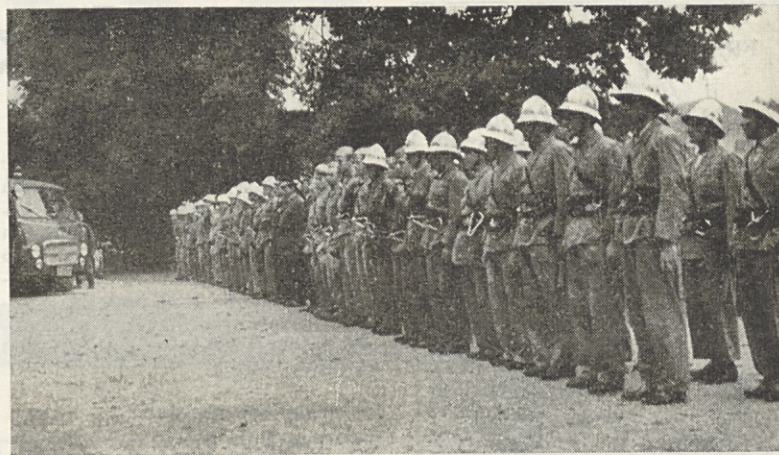
POPREČNA VREDNOST TOČKE ZA 12 PRETEKLIH MESECEV OD VKLJUCNO OKTOBER 1966 DO VKLJUCNO SEPTEMBER 1967.

Brusilnica	2,95
Polnila in lepila	2,93
I. papirni stroj	2,77
II. papirni stroj	2,91
III. papirni stroj	2,76
IV. papirni stroj	2,94
strojna dodelava	2,76
ročna dodelava	2,58
energija	2,85
ostale EE	2,86
skupaj	2,89
brez točka ur za normo:	
strojna dodelava	2,97
ročna dodelava	3,14

S. K.

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Zdrženih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo. — Izdajata delavska sveta omenjenih tovarn. — Izhaja vsak mesec. — Odgovorni urednik Stane Robida. — Uredniški odbor: Ivan Bogovič, Janez Gašperin, Milan Korošec, Jože Lejko, Ljubo Millč, Tone Novak in Stane Skok. — Uredil Danilo Domanjko (Delavska enotnost). — Tiska tiskarna »Toneta Tomšič« v Ljubljani

Zbor desetini pred začetkom tekmovanja

Nesreče pri delu v tovarni celuloze Medvode

MEDVODE, OKTOBER — Čeprav smo prvo polletje 1967 končali s precej nizkim številom nesreč pri delu, bilo jih je 12, pa so se nesrečni primeri v drugem polletju precej pomnožili. Tako imamo do sedaj, to je do konca septembra že 10 primerov. To število pa bo verjetno še precej naraslo z nastopom deževja in mraza. Ker so predhodne številke na videz majhne, bi dodal še nekaj podatkov o finančnem efektu v prvem polletju. Zaradi nesreč pri delu smo izgubili samo pri nadomestilu plač 8.080,77 N din. Če pa temu dodamo še izgubo narodnega dohodka, ki je 19.675,38 N din, dobimo visoko številko 27.754,15 N din kot končni in negativni prikaz.

Pri tem pa ne smemo zanemariti dejstva, da je bila celotna finančna izguba (nadomestilo plač + izguba narodnega dohodka) zaradi bolezni in poškodb izven dela v prvem polletju 1967 168.450,29 N din. Ta bi bila verjetno še večja, če ne bi imeli v tovarni obratne ambulante, ki precej zmanjša število bolniških dni. Poleg kurative so v tej ambulanti tudi redni zdravniški pregledi, katerih pa se nekateri posamezniki iz raznih vzrokov nikakor ne želijo udeležiti.

Potek nesreč pri delu v drugem polletju je bil takle:

— Josip Dujčič si je dne 25. 7. 1967 na lesnem prostoru z ročno motorno žago poškodoval dva prsta na levi roki;

— dne 30. 7. 1967 si je poškodoval prst na levi roki Momir Vidovič pri menjavi valja izžemalnega stroja;

— v pripravi lesa, pri velikem sekirostroju se je poškodoval po roki dne 17. 8. 1967 Jože Dre-

šar, ko je z železnim drogrom skušal odstraniti zagozden kos lesa. Pri tem pa ni ustavil stroja;

— Franc Kosec, strojevodja izžemalnega stroja si je dne 22. 8. 1967 poškodoval prst na desni roki pri nameščanju palete na vagonček;

— pri nameščanju celuloznega traku si je dne 12. 8. 1967 Lakič Emin poškodoval prst na desni roki;

— Ivanu Bezjaku, dežurnemu električarju je dne 8. 9. 1967 padla deska na stegno leve noge v belilnici. Tej poškodbi je deloma botrovala tudi neprevidnost sodelavcev;

— v kuharji se je dne 12. 9. 1967 opekel po vratu in roki Duro Perač, ko je snemal ščitni pokrov na ventilu. Posebnost te nesreče je v tem, da je to že drugi primer pri istem delu in istem delavcu;

— zaradi spodrsrlaja se je poškodoval na nogi Franc Košenina dne 21. 9. 1967, ko je odnašal les pri žaganju.

Prav v zadnjem času se zopet dogaja, da nesreče pri delu v popoldanski in nočni izmeni ne prijavljajo v določenem roku. Zaradi tega pride do raznih nevarnosti, posledica pa je lahko tudi v tem, da je poškodovani osebno oškodovan pri osebnih prijemkih. Zato je nujno, da vodje izmene ali oddelka interno prijavijo nesrečo v 24 urah oziroma v 48 urah, če so vmes prosti dnevi.

Na koncu naj omenim še to, da imamo v letošnjem letu že 6 primerov nesreč pri delu in izven dela, ki bodo imele verjetno dolgotrajne posledice, glede na delovno sposobnost pone-srečenih.

Vlado Buh

DRAGI SODELAVCI!

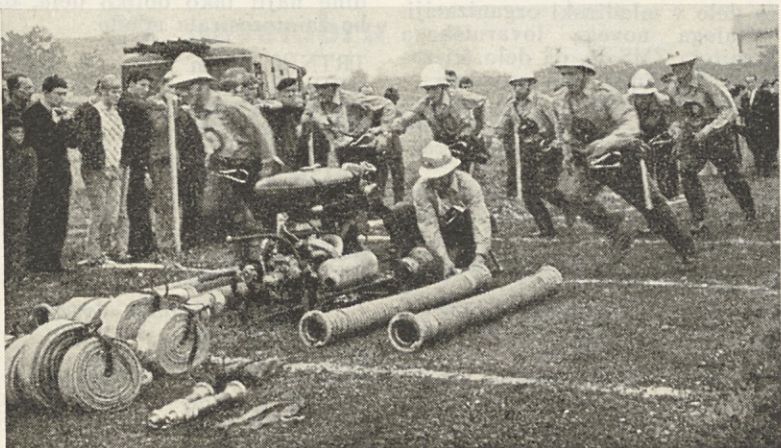
Pride čas ko se poslavljamo eden od drugega. Eni gredo k vojakom, drugi menjajo samski stan, tretji odhajajo v pokoj. Med njimi sem tudi jaz. Preveč vas je, da bi vsakemu posebej stisnil roko, zato jo stiskam vsem na ta način, da napišem nekaj vrstic.

Nisem imel delovnega mesta, s katerega se ne bi smel ganiiti. Moj delokrog je obsegal vso tovarno. Moji sodelavci ste bili vsi. Z vami sem imel vsakodnevene stike in marsikaj smo rešili z združenimi močmi. Skušal sem vas ohraniti zdrave in nepoškodovane z namenom, da bi delali zase, za svoje družine in za skupnost. Deset let sem imel nalogo, da vas varujem pred poškodbami. Marsikaj smo v tem času preuredili, popravili in zaščitili z namenom, da bi delali lažje in varneje. Delo varnostnega delavca je zelo humano, toda včasih tudi nevhvaležno. Nevhvaležno zato, ker človek ne more vedno hvaliti, gledati mora na stvari objektivno in včasih tudi grajati tiste, ki ne upoštevajo varnostnih predpisov. Nevhvaležno je tudi zato, ker varnostni delavec ne more nikoli pokazati uspeha. Ni mogoče oceniti koliko je bilo v teh 10 letih manj obolenj in manj poškodb ravno zaradi varnostnega delavca. Nihče ne more trditi, da bi jih bilo brez njega ravno toliko oz. manj. Res so poškodbe nihale iz leta v leto. V glavnem pa so iz leta v leto padale in to je zasluga vseh vas zaposlenih, ker en sam ne more ničesar napraviti na tako širokem področju dela. Nekateri delavci se še spominjate, da je Papirnica Količevo glede varstva pri delu več let med nagrajenci bivšega okraja Ljubljana. Tudi danes nismo na slabšem, samo časi so se spremenili, zlasti glede denarja.

Ni se tako lahko posloviti od kolektiva, v katerem sem preživel skoraj vso delovno dobo. Zdi se mi, da sem tu doma, da je tu moj drugi dom. Upam, da se bomo občasno še videli. Želim vsem članom kolektiva mnogo uspehov pri delu, zlasti pa varnega dela, kajti zdravje je največje bogastvo.

Srečno!

Tone Orehek

Enovit start k »tridelnemu napadu«. Na sliki: PGD »Saturnus«

FRANCETU OB ODHODU
V POKOJ

KOLIČEVO, OKTOBRA — Spet smo se zbrali, da se tovariško poslovimo od našega Franceta Burganja, ki odhaja v zaslužen pokoj.

Ni majhna doba osemindeset let dela. Že s tem dokazuje naš France, da je bil vedno priden in vesten delavec. Kadar ga je poklicala dolžnost, ni bilo dneva ali ure, vedno je bil pri delu, kjer je bila potrebna njegova pomoč. Ni ga bilo dela, ki mu ne bi bil kos. Začel je služiti že pri prejšnjem gospodarju v bivši Jugoslaviji. Takrat je gospodar videl v delavcu samo orodje, iz katerega bo stisnil čim več dobička in dobrin zase.

Kot zaveden delavec se je ob stavki leta 1935 boril z drugimi delavci za njihove boljše pogoje dela. Tudi, ko bila naša domovina najbolj v sili, se je postavil na stran zavednih Slovencev in pomagal narodnoosvobodilnemu gibanju z denarjem pa tudi z delom, ko je popravljalo orožje za naše borce. Po osvoboditvi je pomagal z udarniskim delom pri zgraditvi naše porušene domovine.

Zato naj bo naš France vzor našim mladim kot vesten in discipliniran delavec.

Francetu želimo v pokoju, da bi v krogu svoje družine preživel še mnogo zdravih in srečnih let.

CHT

UPOKOJITEV V KOTLARNI

MEDVODE, SEPTEMBRA — Prejšnji mesec se je poslovil od sodelavcev II. pomočnik kurjača **FRANC ERŽEN**. V tovarno je prišel v letu 1947 in delal vsa leta zaposlitve težka fizična dela in v slabih delovnih pogojih. Precej časa je delal na lesnem prostoru kot razkladalec, cepilec, nekaj časa pa je bil tudi na žagi. Nekako polovico svoje zaposlitve pa je delal v tovarni kot dovažalec premoga, pozneje pa kot II. pomočnik kurjača.

Pri slovesu nam je zaupal, da je vesel upokojitve, ker že čuti leta (61 let) in tudi zdravja ni najboljšega. Na delovnem mestu je bil zadovoljen, saj so se razmere po dograditvi silosa za izgorke bistveno izboljšale.

Mirnemu in vestnemu delavcu želimo, da bi še vrsto let užival zaslužen pokoj.

Jarše, 25. 9. 1967

V nadaljevanju male lige 6 x 100 lučajev sta se pomerila domača rivala KK Partizan Jarše in KK Papirnica Količevo na kegljišču v Jaršah. Zmagali so kegljači Papirnice in to z rezultatom 2267 : 2129 podrtim kegljem. Najboljši rezultat je dosegel Vide Vavpetič s točno 400 podrtimi keglji.

Posamezni rezultati:

KK Partizan Jarše	
Zabukovec	363
Grilj	342
Banko	357
Bergant	367
Gabrič	339
Andromako	361

KK Papirnica	
Skok	352
Suštar	372
Majhenič F.	367
Mišvelj	380
Sonc	396
Vavpetič V.	400

Jarše, 14. 9. 1967

Na kegljišču v Jaršah sta se pomerili ekipi Litostroja in Papirnice v tekmi 6 x 150 lučajev.

Tekma se je končala z zmago domačinov in to z rezultatom 3585 : 3337 podrtim kegljem.

Rezultati srečanja:

KK Litostroj	
Jurkovič	591
Perušek	546
Špende	575
Tušar	596
Špende A.	570
Oblak	461

KK Papirnica	
Zupanc	578
Sonc	566
Vavpetič A.	645
Poljanšek J.	597
Majhenič V.	611
Suštar	590

Domžale, 17. 9. 1967

Na štiristeznem kegljišču v Domžalah je KK Papirnica odigral prijateljsko tekmo z Litostrojem in Papirnice Količevo.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

SEPTEMBER 1967

Prišli v septembru:

Miloš Krmelj, praktikant v proizvodnji
Mitja Tomažin, praktikant v proizvodnji
Valentin Rejc, nanosilec
Anton Kerin, II. pomočnik pri PS
Gabrijel Vidic, električar VI.
Franc Pleško, nanosilec
Boris Goljar, praktikant v proizvodnji
Peter Anzele, praktikant v proizvodnji
Alojz Novak, nanosilec
Ivan Zumbergar, pomočnik sklad. repar. materiala
Mugurel Manču, nanosilec
Stanislav Brozovič, pom. vodje priprave snovi
Franc Kavaš, II. pomočnik pri PS
Maks Sotošek, pom. vodje kondic. stroja

Milan Garbajs, nanosilec
Anton Firšt, brusilec lesa
Ivan Bider, II. pomočnik pri PS
Edvard Prepeluh, nanosilec

Odšli v septembru:

Helena Babnik, upokojena
Ismet Huskič, izključen iz delovne skupnosti
Matija Mahkovic, odšel na lastno željo
Jane-Matjaž Jezovšek, odšel v JLA
Stanoje Dragič, odšel na lastno željo
Alojz Zgajnar, odšel na lastno željo
Bojan Hribar, odšel v JLA
Ivan Garbajs, odšel v JLA
Ladislav Mlakar, izključen iz delovne skupnosti
Anton Mrvar, prekinitve zaradi zmanjšanja obsega dela
Mijo Cofek, odšel v JLA
Boris Erbežnik, električar VI, odšel v JLA

gral prijateljsko tekmo v disciplini 8 x 200 lučajev s KK Fužinar z Raven na Koroškem. Gostje so zmagali z rezultatom 6376 : 6305.

Posamezni rezultati srečanja:

KK Fužinar	
Hrovatič	796
Grobelnik M.	810
Ajtnik	796
Grobelnik F.	797
Paradiž	780
Havle	784
Banko	811
Sedeljšak	802

KK Papirnica	
Volčini	760
Suštar	796
Skok	755
Poljanšek J.	779
Sonc	819
Zupanc	775
Vavpetič A.	774
Vavpetič V.	851

Ljubljana, 19. 9. 1967

Na dvosteznem kegljišču KK Ilirije sta se pomerili ekipi Litostroja in Papirnice Količevo.

Posamezni rezultati:

KK Litostroj	
Perušek	589
Šefer	572
Stefanovič	590
Špende	575
Biščak	585
Tušar	592

KK Papirnica	
Majhenič F.	589
Sonc	596
Volčini	415
Vavpetič V.	400
Skok	565
Poljanšek C.	405

Ravne na Koroškem, 24. 9. 1967

Na štiristeznem kegljišču na Ravnah so kegljači Papirnice odigrali prijateljsko tekmo z domačim klubom Fužinar. Tudi tokrat so zmagali Ravenčani in to z rezultatom 6419 : 6240 podrtim kegljem.

Posamezni rezultati:

KK Fužinar	
Ajtnik	810
Smode	765
Banko	779
Grobelnik F.	829
Hrovatič	797
Trstenjak	826
Grobelnik M.	798
Paradiž	815

KK Papirnica	
Sonc	760
Majhenič F.	748
Poljanšek C.	774
Majhenič V.	787
Volčini	759
Vavpetič A.	860
Vavpetič V.	785
Zupanc	767

Ljubljana, 2. 10. 1967

Na kegljišču Maksa Perca v Ljubljani so kegljači Papirnice

Količevo odigrali prijateljsko srečanje z ekipo Slovenija ceste. Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

KK Slovenija ceste	
Semen	708
Matko	818
Boldin	760
Zorman	758
Dremelj	834
Klobučar	811
Sajevic	769
Karlin	777

KK Papirnica	
Suštar	807
Majhenič V.	801
Sonc	818
Zupanc	794
Poljanšek C.	718
Vavpetič A.	830
Poljanšek J.	747
Vavpetič V.	765

-ej

Tone je odšel v pokoj

Konec septembra je odšel v pokoj tovariš Tone Orehek, varnostni tehnik našega podjetja. Za seboj je pustil zelo dobro urejeno in organizirano varnostno službo, tako da njegov naslednik ne bo imel posebnih problemov pri delu. Le potruditi se bo moral, da nadaljuje vestno delo vzornega predhodnika, prizadevati se bo moral, da to, kar je tov. Orehek zapustil, obdrži in od tam nadaljuje odgovorno delo varnostnega inženirja.

Tovariša Toneta Orehka pozna vsak član našega kolektiva, saj je njegovo delovno mesto bila cela tovarna, bedel je nad varnostjo slehernega od nas, kot bedi skrbna mati nad svojimi otroci. Učil je, svetoval, pomagal, ukrepal in če je bilo treba tudi okregal, vse z namenom, da

njegova prizadevnost ni ostala brez uspeha. Naša tovarna sodi med tovarnamo z najmanjšim številom nesreč pri delu, čeprav ima zelo nevarne proizvodne stroje. Vedno, kadar so se delile nagrade za uspeh pri varnostni zaščiti delavcev, je naša tovarna bila med nagrajenimi. Ti dve ugotovitvi dovolj zgovorno pričata o prizadevnosti tovariša Toneta in o njegovi sposobnosti kot varnostnega tehnika.

Tudi kot družbeno-politični delavec in komunist je Tone vzoren. Outkujeta ga poštenost in odkritosrčnost, tista poštenost in odkritosrčnost, ki si jo je pridobil še kot partizan in partizanski komandant in kot zagrižen borec v povojnih težavah. Zato je v pokoj odšel z grenkim priokusom razočaranja in žalosti nad stvarnostjo, v kateri je naša družba danes. Naj so bile težave še tako velike, Tone je bil optimist. Spominjam se, ko smo ga leta 1957 izvolili za sekretarja osnovne organizacije. Takrat je bila organizacija v zelo težkem položaju zaradi nemogočih odnosov v tovarni. S Tonetom na čelu si je hitro opomogla, našla samo sebe in svojo mesto v kolektivu. Pet let jo je vodil in v tem času so se vrste organizacije ZK v tovarni podvojile. Odločilen nastop, prepriljiva beseda in sposobnost, da oceni položaj, je bilo njegovo glavno orožje.

Skrbnost in smisel za red, sta Tonetu prirojena. Od njega smo se lahko marsikaj dobrega naučili. Zato ga bomo, zlasti njegovi najozžji sodelavci, pogrešali. Upamo pa, da nas bo večkrat obiskal. Želimo mu obilo sreče in dobrega počutja ter dolgo let življenja v pokoju.

M

vsakokrat iz tovarniških zidov pridemo celi in zdravi ven. Zdi se mi, da nevarnosti ni samo videl, ampak jo je slutil. Ta

Mladinci so pregledali enoletno delo

(Nadaljevanje s 4. strani)

pa niso krivi le predsedniki komisij in sekcij, temveč tudi drugi mladinci v podjetju, ki so bili zelo neresni in nezainteresirani za delo v mladinski organizaciji.

Naloga novega tovarniškega komiteja ZMS je, da delo, ki zaradi kakršnih koli vzrokov v pretečenem letu ni bilo izvedeno, prenese na prihodnje leto. Naloga ZMS je še nadalje razvijati:

— aktiv Zveze mladine kot osnovno enoto, ki skrbi in rešuje vse programske in trenutno aktualne naloge naše organizacije,

— mladina se mora angažirati za povečano vlogo članov v samoupravnih organih,

— aktivni Zveze mladine morajo zasledovati vse, kar se dogaja v neposredni okolici, kjer mladina živi in deluje,

— bodoča skrb Zveze mladine pa je socialistična vzgoja mlade

dine po poti njihovega vključevanja v proces družbeno-političnega razvoja.

Glede notranje organizacije v Vevčah pa bi morala Zveza mladine najti tako obliko dela, da bo zainteresirala mlade.

TRTNIK Bojan
HRIBAR Peter
MUROVEC Dušan
DRNOVSEK Varja
BROZOVIČ Stane
STAMCAR Peter
Nadzorni odbor:
URŠIČ Marjan
KOŠIR Franc
VIDRIH Milojka

Vodstvo Počitniške družine:
VIDIČ Gabrijel
HUJAN Magda
MOČNIK Stane
HABIČ Tatjana
BALKOVEC Jože
KRAŠEVEC Janez
GAL Jože
RUPNIK Stane

T.I.